

บทที่ 3

ภาควิเคราะห์

การวิเคราะห์ปัญหาในการแปล และแนวทางแก้ไขปัญหา

จักรวรรดิอเมริกัน : ผู้นำหรืออภิปาละระดับโลก (America as Empire : Global Leader or Rogue Power?) ฉบับที่นำมาแปลนี้เป็นงานเขียนประเภทวิจารณ์การเมือง หมายถึงงานเขียนที่แสดงความคิดเห็นเพื่อพิจารณา หรือประเมินเหตุการณ์หรือความเป็นไปทางการเมืองหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหลายๆ ปัญหาที่เกี่ยวข้องทางการเมือง ซึ่งอาจจะเป็นการเมืองภายในประเทศ หรืออาจจะเป็นการเมืองของต่างประเทศก็ได้ (วชิรณี วงศ์ศิริอำนวย, 2542, น. 71) โดยรูปแบบการนำเสนอและภาษาที่ใช้ในงานเขียนจะเป็นลักษณะการนำเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นผสมผสานกับแนวคิดของผู้เขียนที่เสนอให้ชวนคิดอย่างลึกซึ้ง คมคาย โดยผู้เขียนจะวิจารณ์เหตุการณ์ที่เป็นหัวข้อหลักด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริงและการอ้างอิงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ทางการเมืองและศาสนาที่หนักแน่น น่าเชื่อถือ รวมทั้งใช้ถ้อยคำที่คมคายกินใจผู้อ่าน ดังนั้น การรักษาความถูกต้องของข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์และความคิดเห็นที่เป็นทรรศนะของผู้เขียน รวมทั้ง การรักษาสำเนียง สติการเขียนของต้นฉบับจึงเป็นสิ่งสำคัญของงานแปลหนังสือประเภทวิจารณ์การเมือง

ในการแปลงานเขียนประเภทวิจารณ์การเมืองซึ่งจัดว่าเป็นงานเขียนประเภททอรรถสารอย่างหนึ่ง การรักษาความหมายของต้นฉบับถือเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้แปลต้องยึดเป็นหลัก ดังนั้น ผู้แปลจึงเลือกใช้หลักทฤษฎีการแปลความหมายเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) ของ Newmark เป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งเป็นการแปลที่เน้นการรักษาความหมายของต้นฉบับและความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปลเป็นหลัก ในการถ่ายทอดความหมายผู้แปลจะไม่ยึดติดกับคำและโครงสร้างของภาษาต้นฉบับ แต่จะถ่ายทอดความหมายโดยใช้คำและรูปแบบทางไวยากรณ์หรือโครงสร้างประโยคที่เหมาะสมในภาษาแปล ทั้งนี้เพื่อให้งานแปลสามารถทำหน้าที่สื่อความหมายของต้นฉบับไปสู่ผู้อ่านได้อย่างถูกต้อง ขจัดเหตุที่ทำให้ผู้อ่านอ่านไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดพลาด

เมื่อผู้แปลเข้าสู่กระบวนการแปล ผู้แปลพบปัญหาหลายประการที่เกิดขึ้นในกระบวนการแปล โดยปัญหาหลักที่สำคัญมีอยู่ด้วยกัน 2 ประการ คือ ปัญหาในระดับการทำความเข้าใจต้นฉบับ และปัญหาในระดับการถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล ปัญหาประการแรกสืบเนื่องมาจากงานเขียน จักรวรรดิอเมริกัน : ผู้นำหรืออภิปาละระดับโลก (America as Empire : Global Leader or Rogue Power?) ในส่วนที่นำมาแปลนี้ต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับศาสตร์

2 สาขาวิชา ได้แก่ รัฐศาสตร์ และศาสนศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาคริสต์และอิสลาม สำหรับความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์นั้นผู้แปลพอมีความรู้อยู่บ้าง แต่งานเขียนที่นำมาแปลนี้มีศัพท์เฉพาะบางคำที่ผู้แปลไม่คุ้นเคย ส่วนศาสนศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาคริสต์และอิสลามนั้นค่อนข้างสร้างปัญหาให้กับผู้แปลเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นเรื่องที่ไกลตัวผู้แปลซึ่งนับถือศาสนาพุทธ ผู้แปลจึงต้องค้นคว้าจากพจนานุกรมศัพท์เฉพาะทางด้านรัฐศาสตร์และศาสนา รวมทั้งตำราทางวิชาการและข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เนื่องจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์แต่ละสาขาในงานแปลเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ผู้แปลสามารถตีความต้นฉบับได้อย่างถูกต้อง ทราบถึงความหมายต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในต้นฉบับทั้งความหมายแฝงและความหมายอ้างอิง รวมทั้งความหมายของคำศัพท์เฉพาะในแต่ละสาขาวิชาได้อย่างถูกต้อง

ปัญหาประการที่ 2 คือ ปัญหาในการถ่ายทอดในภาษาฉบับแปลนั้น ผู้แปลพบกับปัญหาหลายประการนับตั้งแต่การถ่ายทอดชื่อภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกจากภาษาอังกฤษ คือ ภาษาฝรั่งเศสและภาษาอาหรับ การคิดค้นคำศัพท์ภาษาไทยขึ้นใหม่แทนคำศัพท์ทางวิชาการในภาษาอังกฤษที่ไม่มีการบัญญัติศัพท์ในภาษาไทย การปรับโครงสร้างคำและรูปประโยคให้สอดคล้องกับลักษณะของภาษาไทย เพื่อให้ภาษาฉบับแปลถ่ายทอดความหมายที่เทียบเคียงกับต้นฉบับด้วยสำนวนภาษาฉบับแปลที่สละสลวยและเป็นธรรมชาติ

สำหรับการวิเคราะห์ปัญหาการแปลในสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้แปลรวบรวมประเด็นปัญหาพร้อมทั้งแนวทางแก้ไขที่เกิดขึ้นภายใต้ปัญหาหลัก 2 ประการดังกล่าวข้างต้น คือ ปัญหาการแปลระดับการทำความเข้าใจต้นฉบับ และปัญหาการแปลระดับการถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล ดังนี้

1. ปัญหาการแปลระดับการทำความเข้าใจต้นฉบับ

ในการแปลหนังสือ “จักรวรรดิอเมริกัน : ผู้นำหรืออันทพาลระดับโลก” (America as Empire : Global Leader or Rogue Power?) ซึ่งเป็นงานเขียนประเภทวิจารณ์การเมืองที่นำเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาและบทบาทผู้นำของสหรัฐอเมริกาบนเวทีโลก โดยผสมผสานกับการวิจารณ์เหตุการณ์ดังกล่าวตามทัศนะของผู้เขียนด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริงและการอ้างอิงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์การเมืองและศาสนานั้นทำให้ความรู้หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่จะแปลเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้แปลตีความต้นฉบับได้อย่างถูกต้อง ผู้แปลจึงศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเมืองในสหรัฐอเมริกาและตะวันออกกลาง รวมทั้งแนวคิดและความเชื่อทางศาสนาที่มีอิทธิพลต่อ

สถานการณ์การเมืองระหว่างประเทศดังกล่าวจากเว็บไซต์และตำราทางวิชาการต่างๆ เพื่อจัดปัญหา การตีความต้นฉบับผิดพลาด

ทั้งนี้ ผู้แปลแบ่งปัญหาที่พบจากการวิเคราะห์ต้นฉบับออกเป็น 3 ส่วนคือ ปัญหา การขาดองค์ความรู้หรือภูมิหลังของเรื่องที่จะแปล ปัญหาในการวิเคราะห์ความหมายของคำ และปัญหาในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค ดังนี้

1.1 ปัญหาการขาดองค์ความรู้หรือภูมิหลังของเรื่องที่จะแปล

ความรู้ทางด้านภาษาแต่เพียงอย่างเดียวไม่อาจทำให้ผู้แปลผลิตงานแปล ที่เทียบเคียงได้กับต้นฉบับโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแปลตัวบทที่เป็นงานเขียนทางด้านวิชาการ เนื่องจากผู้แปลที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอย่างดีเยี่ยมแต่ขาดความรู้หรือภูมิหลังของเรื่อง ที่จะแปลจะเผชิญปัญหาทั้งในด้านการตีความหมายของต้นฉบับ รวมทั้งการเลือกศัพท์และ รูปประโยคมาใช้ในฉบับแปลให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความหมายของต้นฉบับ (สัญญาวิ สายบัว, 2550, น. 17) การแปลงานเขียนประเภทวิชาการการเมืองถือว่า เป็นการแปลงานเขียน ทางด้านวิชาการประเภทหนึ่ง ดังนั้น ภูมิหลังของเรื่องที่จะแปลซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับ นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา และความเชื่อทางศาสนาจึงมีความสำคัญต่อการตีความหมาย ของต้นฉบับเป็นอย่างมาก ผู้แปลจึงต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อให้การทำ ความเข้าใจบริบทของต้นฉบับ ถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับความหมายของต้นฉบับ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ	In his book <i>Special Providence</i> , policy analyst Walter Russell Mead calls this the "Jacksonian" tradition of American history, named after President Andrew Jackson, whose administration was characterized by fighting the Indians and taming the West during the 1830s. (p. 15)
ฉบับแปล	วอลเตอร์ รัสเซล มีด นักวิเคราะห์นโยบายได้ขนานนามปรากฏการณ์ดังกล่าวใน หนังสือของเขาที่ชื่อว่า ยุทธการคมเขื่อนคมว่าเป็นชนบจารีตของประวัติศาสตร์ อเมริกันตาม "อุดมการณ์แจ๊คสัน" ซึ่งขนานนามตามชื่อประธานาธิบดีแอนดรูว์ แจ๊คสัน ในสมัยของเขาได้นำเอาการสู้รบกับชาวอินเดียนแดงและการเข้าควบคุมดินแดน ฝั่งตะวันตกในช่วงทศวรรษ 1830 เป็นสิ่งกำหนดกรอบการทำงานของรัฐบาล (น. 40)

คำว่า "the West" โดยทั่วไปหมายถึง "โลกตะวันตก" แต่เมื่อคำดังกล่าวอยู่ในบริบท ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์การเมืองภายในประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงทศวรรษ 1830

เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับการโจมตีชาวอินเดียนแดงในสหรัฐอเมริกา คำดังกล่าวจึงไม่ได้หมายถึง “โลกตะวันตก” ดังนั้น เพื่อทำความเข้าใจบริบทของต้นฉบับและตีความหมายของคำดังกล่าวให้ถูกต้อง ผู้แปลจึงได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งผู้แปลพบว่า ในช่วงเวลาดังกล่าวประธานาธิบดีแอนดรูว์ แจ็คสัน รมชนะชาวอินเดียนแดง และต่อมาเขาเป็นผู้ให้การสนับสนุนหลักต่อนโยบายการเคลื่อนย้ายชาวอินเดียนแดง โดยเขาได้เจรจาเกี่ยวกับนโยบายดังกล่าวกับผู้นำอินเดียนแดงเป็นเวลาหลายปีก่อนได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา การเคลื่อนย้ายชาวอินเดียนแดงไปยังดินแดนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำมิสซิสซิปปี กลายเป็นประเด็นการเมืองสำคัญในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1824 – 1828 และหลังจากได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีเขาได้ลงนามในพระราชบัญญัติการเคลื่อนย้ายชาวอินเดียนแดงเพื่อบังคับใช้เป็นกฎหมายในปี ค.ศ. 1830 พ.ร.บ. ดังกล่าวมอบอำนาจให้ประธานาธิบดีเจรจาทำสนธิสัญญาซื้อดินแดนชนเผ่าอินเดียนแดงในฝั่งตะวันออกเพื่อแลกกับการได้ดินแดนเพิ่มในฝั่งตะวันตก (อบรม สนิภบาล, 2535, น. 31 - 32) ดังนั้น คำว่า “the West” จึงหมายถึง “ดินแดนฝั่งตะวันตก”

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ The fundamentalists of all three **monotheistic** religions hold essentially the same views, albeit with different details and emphases. (p. 28)

ฉบับแปล พวกเคร่งศาสนาตามความเชื่อดั้งเดิมของศาสนาทั้ง 3 ศาสนา**ตามแนวคิดเอกเทวนิยมที่เชื่อในพระเจ้าเพียงองค์เดียว**ต่างมองโลกไม่แตกต่างกัน แม้ว่าจะมีรายละเอียดและประเด็นสำคัญที่เน้นย้ำแตกต่างกัน (น. 54)

คำว่า “monotheistic” เป็นคำศัพท์เฉพาะทางด้านศาสนศาสตร์แปลว่า “ตามแนวคิดเอกเทวนิยม” แต่เพื่อให้การตีความหมายของคำดังกล่าวมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้แปลจึงได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือเพิ่มเติม ซึ่งผู้แปลพบว่า แนวคิดดังกล่าวมีความเชื่อว่ามีพระเจ้าเพียงองค์เดียว ตรงกันข้ามกับพหุเทวนิยม (polytheism) และสรรพเทวนิยม (pantheism) ผู้แปลจึงได้เติมคำอธิบายลงไปในตัวบทว่า “ที่เชื่อในพระเจ้าเพียงองค์เดียว” เพื่อให้ความหมายที่คำนั้นอ้างอิงถึงชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ	America at its moment of power, the world at its moment of integration. How will they come together? Will the world experience <i>pax Americana</i> , the American peace? Or <i>pox Americana</i> , the American plague? (p. 21)
ฉบับแปล	สหรัฐอเมริกาขึ้นอยู่กับช่วงเวลาแห่งอำนาจส่วนประชาคมโลกขึ้นอยู่กับช่วงเวลาแห่งการบูรณาการ ทั้งสองจะบรรจบเข้าหากันได้อย่างไร โลกจะเผชิญกับ ความสงบสุขชั่วคราวหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายใต้ อิทธิพลทางทหารและเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา หรือที่เรียกว่าสันติภาพตามแบบฉบับอเมริกัน หรือโลกจะเผชิญกับความฟอนเฟะ ชั่วคราวหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายใต้ อิทธิพลทางทหารและเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา หรือที่เรียกว่าหายนะตามแบบฉบับอเมริกัน (น. 46)

คำว่า “*pax Americana*” เป็นคำศัพท์เฉพาะทางด้านการเมืองระหว่างประเทศ ผู้แปลจะเข้าใจความหมายของคำศัพท์ดังกล่าวได้จะต้องมีความรู้หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ผู้แปลจึงได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งทำให้ทราบว่า คำดังกล่าวหมายถึงความสงบสุขชั่วคราวหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายใต้อิทธิพลทางทหารและเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากคำดังกล่าวสะท้อนสภาพความเป็นจริงที่ว่า สันติภาพและความเจริญมั่งคั่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ต้องพึ่งพิงตัวแสดงเดี่ยวมากเกินไป นั่นคือ มหาอำนาจอเมริกา สหรัฐอเมริกาจะเป็นตัวถ่วงดุลอำนาจที่สำคัญนอกภูมิภาคยุโรปและเอเชียตะวันออก และเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความพยายามสร้างความร่วมมือระดับพหุภาคี เพื่อต่อสู้กับการรุกรานและเพื่อระงับข้อพิพาทที่ยืดเยื้อยาวนานอย่างสันติ นอกจากนี้สหรัฐอเมริกายังเป็นกลไกที่คอยขับเคลื่อนการค้าเสรีของเศรษฐกิจโลก แต่อำนาจสูงสุดของสหรัฐอเมริกาและเจตนาารมณ์ของสหรัฐอเมริกาในการจัดระเบียบโลกไม่ได้เป็นสิ่งที่ยั่งยืนถาวร (Charles A. Kupchan, *International Security*, Vol. 23, No. 2 (Autumn, 1998), p. 40)

นอกจากนี้ยังมีศัพท์เฉพาะทางด้านศาสนาอีกหลายคำที่เป็นปัญหาในการวิเคราะห์ความหมายของคำ เช่น คำว่า *evangelical* ซึ่งจะขอกกล่าวถึงรายละเอียดในข้อ 2.1.4 การแปลคำศัพท์เฉพาะด้านในหัวข้อปัญหาการแปลระดับการถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล

1.2 ปัญหาในการวิเคราะห์ความหมายของคำ

คำหนึ่งคำในภาษาหนึ่งๆ สามารถมีได้หลายความหมาย แต่ในการใช้แต่ละครั้งจะมีความหมายเดียวตามบริบท เมื่อทำความเข้าใจว่าคำดังกล่าวหมายถึงอะไรอย่างแท้จริงแล้ว จะต้องรู้จักเลือกใช้คำไทยให้เหมาะสม (ปัญญา บริสุทธี, 2533, น. 11) ดังนั้น ผู้แปลจึงให้ความสำคัญกับการพิจารณาบริบทเพื่อให้สามารถเลือกสรรคำได้อย่างเหมาะสมที่สุด ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับ Under his **watch**, he asserts, the U.S. government intends to persevere in its historic mission to shape the international order in line with both American ideals and American interests. (p. 24)

ฉบับแปล ภายใต้**การนำ**ของประธานาธิบดีบุช เขายืนยันว่า รัฐบาลสหรัฐอเมริกามุ่งมั่นในการดำเนินภารกิจที่ต้องจารึกไว้ในประวัติศาสตร์เพื่อกำหนดระเบียบระหว่างประเทศตามแนวทางของอุดมการณ์และผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกา (น. 49)

คำแปลของคำว่า “watch” ที่ใช้กันในบริบททั่วไปคือ “การเฝ้าดู” แต่เมื่อใช้ในบริบททางการเมืองระหว่างประเทศ รวมทั้งเมื่อใช้กับคำแวดล้อม “his” ซึ่งหมายถึง “ประธานาธิบดีบุช” ผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำประเทศ คำว่า “watch” จึงมีคำแปลที่ต่างออกไป ดังนั้น เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทดังกล่าว ผู้แปลจึงได้ปรับคำแปลเป็น “การนำ”

ตัวอย่างที่ 5

ต้นฉบับ Before exploring them, however, it must be said that any wisdom gained in trying to understand **momentous** events, particularly those in which one is actually involved, is often elusive. (p. 24)

ฉบับแปล อย่างไรก็ตาม ก่อนดำเนินการตรวจสอบมิติอื่นๆ จำเป็นต้องกล่าวว่า ความรู้ความกระจ่างที่ได้จากความพยายามทำความเข้าใจเหตุการณ์**สำคัญ**ต่างๆ โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่ผู้เขียนเผชิญกับเหตุการณ์นั้นๆ โดยตรงเป็นสิ่งที่ซับซ้อนยากแก่การเข้าใจ (น. 50)

คำว่า “momentous” มี 2 ความหมาย คือ “สำคัญ และ ร้ายแรง” (เกียรติชัย เอี่ยมวรเมธ, 2547, น. 357) แต่เมื่อพิจารณาประโยคที่ตามมา “As T. S. Eliot said, people often “have the

experience but miss the meaning." แล้ว "experience" ซึ่งมีความหมายเชื่อมโยงถึง "momentous events" นั้น หมายถึง เหตุการณ์ทั่วไปที่ไม่ได้เป็นเหตุการณ์วิกฤติแต่อย่างใด ดังนั้น "momentous events" จึงหมายถึง "เหตุการณ์สำคัญ" ไม่ใช่ "เหตุการณ์วิกฤติ"

1.3 ปัญหาในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค

ในงานเขียนที่นำมาแปลนี้เป็นงานเขียนประเภทวิจารณ์การเมืองซึ่งเป็นงานเขียนกึ่งวิชาการ ดังนั้นจึงมักมีประโยคยาวๆ ที่มีโครงสร้างซับซ้อนแทรกปะปนอยู่กับประโยคสั้นๆ ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดความหมายของประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อนผิดไปจากต้นฉบับ ผู้แปลควรหากกลุ่มคำที่เป็นประโยคพื้นฐาน (kernel sentence) ให้ได้เสียก่อน หมายถึงกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในระดับต้นคือ ใคร ทำอะไร หรือกลุ่มคำภาคประธาน และภาคแสดง แล้วจึงดูว่าประโยคไหนสัมพันธ์กับประโยคไหนและสัมพันธ์กันในแง่ใด โดยสังเกตจากตัวเชื่อมในระดับต่างๆ วิธีการดังกล่าวจะทำให้การตีความประโยคซับซ้อนง่ายขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 6

ต้นฉบับ	The theology expressed in the Left Behind series and the Rapture Index, which is preached from thousands of pulpits throughout evangelical America, is based on a very specific interpretation of the Bible, especially the Book of Revelation but also including the Gospels and the prophetic books of the Old Testament such as Daniel, Ezekiel, Jeremiah, and Isaiah. (p. 29)
ฉบับแปล	เทววิทยาที่กล่าวไว้ในหนังสือชุด "เดอะ เลฟต์ บีไฮนด์" และ "เดอะแร็ปเตอร์ อินเด็กซ์" ซึ่งเป็นคำสอนของนักเทศน์ในกลุ่มธรรมอัครนิยามหลายพันคน ทั่วสหรัฐอเมริกาตั้งอยู่บนการตีความพระคัมภีร์ไบเบิลเป็นพิเศษโดยเฉพาะในพระธรรมวิวรณ์ และยังรวมถึงพระวรสาร และพระคัมภีร์หมวดผู้เผยพระวจนะของพระคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาเดิม อาทิเช่น ดาเนียล, เอเสเคียล, เยเรมีย์ และ อิสยาห์ (น. 55)

ประโยคพื้นฐานในตัวอย่างที่ 6 คือ The theology is based on a very specific interpretation of the Bible ส่วนกลุ่มคำที่เหลือเป็นการขยายความประโยคพื้นฐาน โดยผู้เขียนได้ใช้คำเชื่อมและเครื่องหมายวรรคตอนเพื่อแสดงความสัมพันธ์กับประโยคหลัก เช่น คำว่า "which" เป็น relative pronoun ที่บอกให้รู้ว่า relative clause ที่ตามหลังขยายความสิ่งที่อยู่

ข้างหน้า รวมทั้งวลีที่อยู่หลังเครื่องหมาย comma เป็นการขยายความถึงสิ่งที่อยู่ข้างหน้า เช่น “..., especially the Book of Revelation but also including the Gospels and the prophetic books of the Old Testament such as Daniel, Ezekiel, Jeremiah, and Isaiah.” ขยายความ คำว่า “Bible” ที่อยู่ข้างหน้า

ตัวอย่างที่ 7

ต้นฉบับ Islamic civilization, which had peaked during Europe's Dark Ages, was now superceded by a superior military, cultural, political, and economic force that was just as overwhelming as that of the Mongols, if less barbaric. (p. 33)

ฉบับแปล อารยธรรมอิสลามซึ่งขึ้นถึงจุดสูงสุดในยุคมืดของยุโรป ปัจจุบันตกเป็นรองอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมและกองกำลังทหารที่มีพลานุภาพมากกว่าและมีพลังอำนาจมหาศาลเฉกเช่นเดียวกับพลังอำนาจของชาวมองโกลแต่มีความป่าเถื่อนน้อยกว่า (น. 59)

ประโยคพื้นฐานในตัวอย่างที่ 7 คือ Islamic civilization was now superceded by a superior military, cultural, political, and economic force ส่วนกลุ่มคำที่เหลือเป็นการขยายความประโยคพื้นฐาน โดยผู้เขียนได้ใช้คำเชื่อมและเครื่องหมายวรรคตอนเพื่อแสดงความสัมพันธ์กับประโยคหลัก เช่น คำว่า “which” และ “that” เป็น relative pronoun ที่บอกให้รู้ว่า relative clause ที่ตามหลังขยายความสิ่งที่อยู่ข้างหน้า ส่วน “if” เป็นคำสันธานเชื่อมข้อความ และบอกความหมายให้ทราบว่า ข้อความ “less barbaric” ที่ตามหลัง “if” เป็นส่วนขยายที่มีความหมายขัดแย้งกับข้อความที่อยู่ข้างหน้า

2. ปัญหาการแปลระดับการถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล

ในการสื่อความหมายโดยการแปลซึ่งเกี่ยวข้องกับภาษา 2 ภาษา คือ ภาษาต้นฉบับ และภาษาฉบับแปลนั้น กล่าวได้ว่า ภาษาทั้งสองเป็นผลิตผลของมนุษย์ต่างสังคมซึ่งมีวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ทศนคติ ความเชื่อ และการมองสิ่งต่างๆ ที่แวดล้อมตนต่างกัน ลักษณะและระบบของภาษาทั้ง 2 จึงแตกต่างกัน จะมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความใกล้ชิด และความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของสังคมทั้งสอง (สัญญาวิ สายบัว, 2550, น. 63) สำหรับภาษาอังกฤษ และภาษาไทยที่มาจากสังคมซึ่งมีวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ และความเชื่อที่มีความแตกต่างกัน มากจึงทำให้ภาษาทั้งสองมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านคำ ไวยากรณ์ และโครงสร้างซึ่ง

ก่อให้เกิดปัญหาในการแปลหลายประการ เช่น การไม่สามารถหาคำเทียบเคียงในภาษาไทย การยึดติดกับโครงสร้างของประโยคต้นฉบับซึ่งเป็นโครงสร้างที่ขัดกับธรรมชาติของภาษาฉบับแปล ทำให้ผู้อ่านบทแปลไม่เข้าใจความหมาย รวมทั้งทำให้ภาษาฉบับแปลขาดความสละสลวยและไม่เป็นธรรมชาติ ซึ่งผู้แปลได้สรุปถึงปัญหาในระดับการถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปลออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางที่ผู้แปลใช้แก้ไขปัญหาต่างๆ ดังนี้

2.1 ปัญหาระดับคำ

2.1.1 ปัญหาการเลือกใช้คำในบทแปล

เนื่องจากภาษาแต่ละภาษาให้ความหมายกับโลกแตกต่างกัน แนวคิดของภาษาหนึ่งจะมีความแตกต่างจากแนวคิดของอีกภาษาหนึ่งอย่างสิ้นเชิง ดังนั้น ภาษาจึงไม่ใช่ระบบการตั้งชื่อให้กับแนวคิดที่เป็นสากลซึ่งทำให้ภาษา 2 ภาษาไม่มีคำที่เท่าเทียมกันโดยตรง (Mona Baker, 2006, p. 10) นอกจากนี้ คำๆ หนึ่งอาจมีหลายความหมาย ขณะเดียวกันความหมายๆ หนึ่งก็อาจจะมีคำหลายคำเป็นชุดให้เลือกใช้ การเลือกใช้คำที่เหมาะสมในบทแปลจึงเป็นสิ่งสำคัญมากในการแปล เพราะหากผู้แปลเลือกใช้คำไม่เหมาะสมแล้ว ก็อาจจะทำให้ความหมายที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการจะสื่อผิดเพี้ยนไป หรือมีภาษาที่ไม่เป็นธรรมชาติ ดังนั้น ในการเลือกใช้คำในบทแปล ผู้แปลจึงคำนึงถึงปัจจัยหลายๆ ประการที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำในบทแปล ดังนี้

2.1.1.1 ความหมายแฝงของคำ (connotation)

ความหมายแฝงของคำ คือ ความหมายเพิ่มเติมที่แฝงอยู่กับความหมายอ้างอิง อันสามารถทำให้ผู้รับสารเกิดปฏิกิริยาตอบสนองได้ทางอารมณ์นอกเหนือไปจากรับรู้ความหมายอ้างอิง เช่น ความหมายแฝงที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกที่ไม่ดี ทำให้เกิดความโกรธ ความเศร้า ความเกลียด ความกลัว เช่น คำว่า “colonialization” สำหรับคนในสังคมที่เคยอยู่ภายใต้การปกครองของชาติอื่นมาก่อน เป็นต้น ความหมายแฝงนี้ไม่ใช่ความหมายที่อยู่ติดประจำกับคำตลอดไป หากมีอายุชั่วคราวและหมดสิ้นไปในระยะเวลาหนึ่ง รวมทั้ง ความหมายยังขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม หรือสถานการณ์ที่ใช้คำนั้นๆ ด้วย (สัญฉวี สายบัว, 2550, น. 33) ดังนั้น ผู้แปลควรคำนึงถึงความหมายแฝงของคำในภาษาต้นฉบับด้วยเสมอ เพื่อสามารถเลือกสรรคำที่มีความหมายแฝงได้เทียบเคียงกับความหมายของต้นฉบับ ซึ่งจะทำให้บทแปลสะท้อนทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องที่เขียน รวมทั้งสามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกได้เทียบเคียงกับงานเขียนต้นฉบับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 8

- ต้นฉบับ The United States now considers the United Nations to be weak, corrupt, inefficient, and **bureaucratic**, unable to exert leadership in critical issues pertaining to international security and rogue states. (p. 18)
- ฉบับแปล ปัจจุบันสหรัฐอเมริกา มององค์การสหประชาชาติว่าเป็นองค์กรที่อ่อนแอ ทุกจริตคอรัปชั่น ไร้ประสิทธิภาพและ**ล้าหลัง** ไม่สามารถใช้อำนาจผู้นำแก้ไขปัญหาสำคัญทางด้านความมั่นคงระหว่างประเทศและระหว่างรัฐอันธพาลได้ (น. 43)

คำว่า “bureaucratic” มีความหมายอ้างอิงคือ “ระบบราชการ” แต่เนื่องจากคำแวดล้อม เช่น weak, corrupt, inefficient และสถานการณ์ที่พูดถึงคำดังกล่าวเป็นสถานการณ์เชิงลบที่ผู้เขียนต้นฉบับกำลังกล่าวถึงองค์การสหประชาชาติในทางไม่ดี ดังนั้น ผู้แปลจึงแปลคำว่า “bureaucratic” ว่า “ล้าหลัง” เพื่อให้มีความแฝงในเชิงลบแทนคำว่า “ระบบราชการ”

ตัวอย่างที่ 9

- ต้นฉบับ Defining the attack as terrorism and then declaring a war on terrorism, she maintained, did two things: it gave mere **criminals** the status of **soldiers**, and it set the entire aftermath of 9/11 within the context of conflict. (p. 23)
- ฉบับแปล การนิยามการโจมตีที่เกิดขึ้นว่าเป็นการก่อการร้ายและการประกาศสงครามต่อต้านการก่อการร้ายในเวลาต่อมาได้ทำให้เหตุการณ์ 2 เหตุการณ์อุบัติขึ้น นั่นคือ การให้**อาชญากร**โหดอยู่ในฐานะ**ทหาร**หาญและทำให้ผลที่ตามมาหลังเกิดเหตุการณ์ 11 กันยายนทั้งหมดอยู่ภายใต้บริบทแห่งความขัดแย้ง (น. 48)

ประโยคในตัวอย่างที่ 9 ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะแสดงความหมายแฝงที่ขัดแย้งกันระหว่าง “criminals” และ “soldiers” เนื่องจาก “criminals” หรือ อาชญากร หมายถึง ผู้ก่ออาชญากรรม หรือผู้กระทำความผิดที่เป็นคดีอาญา ส่วน “soldiers” หรือ ทหาร หมายถึง ผู้มีหน้าที่ในเรือรบ หรือนักรบ (พจนานุกรมภาษาไทยของราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2552) ประกอบกับผู้เขียนนำคำสองคำนี้มาเขียนในเชิงเปรียบเทียบกัน โดยต้องการให้ “criminals” แสดงความหมายแฝงที่ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดีในลักษณะทำให้เกิดความหวาดกลัวและความเกลียดชัง ขณะที่ต้องการให้ “soldiers” แสดงความหมายแฝงที่ ทำให้เกิดความรู้สึกให้เกียรติและ

ยกย่อง ดังนั้น ผู้แปลจึงใส่คำขยายหลังคำดังกล่าวเพื่อแสดงความหมายแฝง ดังนี้ “อาชญากรโหด” และ “ทหารหาญ” ตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 10

ต้นฉบับ America was certainly **the senior partner** in all deliberations but the emphasis by Americans and the larger world community was on the importance of partnership as much as on American **seniority**. (p. 13)

ฉบับแปล แน่นนอนว่าสหรัฐอเมริกาเป็น**ผู้มีส่วนร่วมระดับขาใหญ่**ในทุกเวทีการหารือแต่สิ่งสำคัญที่สหรัฐอเมริกาและประชาคมโลกต่างเน้นย้ำคือ สหรัฐอเมริกาจะเป็นทั้งเพื่อนร่วมงานและพี่เบิ้มให้กับประชาคมโลกในเวลาเดียวกัน (น. 38)

คำว่า “senior partner” โดยทั่วไปเป็นคำที่มีความหมายแฝงในเชิงบวกหมายถึง ผู้มีส่วนร่วมระดับอาวุโส แต่เมื่ออยู่ในบริบทที่ “senior partner” อ้างถึงสหรัฐอเมริกา ประเทศที่เป็นมหาอำนาจผู้มีอิทธิพลครอบงำเหนือประเทศต่างๆ ความหมายแฝงของคำดังกล่าวจึงเปลี่ยนเป็นเชิงลบ ผู้แปลจึงแปล “senior partner” โดยใช้คำสแลงว่า “ผู้มีส่วนร่วมระดับขาใหญ่” เพื่อให้ความหมายแฝงดังกล่าวเด่นชัดขึ้น

2.1.1.2 การปรากฏร่วมกันของคำ (Collocation)

Collocation คือ กลุ่มคำที่ปรากฏร่วมกันที่เจ้าของภาษานิยมใช้ถ้าตำแหน่งของคำเปลี่ยนไป หรือถ้าคำใดคำหนึ่งในกลุ่มคำถูกแทนที่ด้วยคำอื่นซึ่งถึงแม้จะมีความหมายเหมือนกัน (synonym) หรือมีความหมายใกล้เคียงที่สุดก็จะทำให้วลีหรือประโยคนั้นดูผิดไปในสายตาของเจ้าของภาษา (วงศ์ วรรณพิเชฐ, 2547, น. xi - xii) ดังนั้น ผู้แปลจึงต้องพิจารณาถึงบริบทในการอยู่ร่วมกันของคำ โดยการแปลคำปรากฏร่วมกันของคำในฉบับแปลไม่จำเป็นต้องแปลตรงตัวตามต้นฉบับ แต่ผู้แปลจะเลือกใช้คำอื่นที่เห็นว่า จะทำให้การปรากฏร่วมกันของคำถูกต้องเหมาะสมและเป็นภาษาแปลที่เป็นธรรมชาติ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 11

ต้นฉบับ Mary Robinson, then U.N. High Commissioner for Human Rights and now the director of the Ethical Globalization Initiative, suggested immediately after the attack that it should have been defined not as an **act** of terrorism but as a crime against humanity. (p. 22)

ฉบับแปล แมรี โรบินสันซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานการสหประชาชาติ ฆ่าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชน และปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การ

แนวคิดริเริ่มด้านจริยธรรมสู่ความเป็นสากลได้เสนอความคิดเห็นทันทีหลังเกิดเหตุการณ์โจมตีว่า เหตุการณ์ดังกล่าวไม่ควรได้รับการขนานนามว่าเป็น **ปฏิบัติการก่อการร้าย** แต่เป็นการก่ออาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติมากกว่า (น. 48)

คำว่า “act” ในที่นี้ปรากฏร่วมกับคำว่า “terrorism” ซึ่งปกติคำว่า “act” ที่ใช้กันในความหมายโดยทั่วไปจะแปลว่า “การกระทำ” หรือ “พฤติกรรม” แต่เมื่อคำๆ นี้ปรากฏร่วมกับคำว่า “terrorism” แสดงให้เห็นถึงบริบทของคำในด้านการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งคำแปลที่นิยมใช้กันในบริบทดังกล่าวของ “act of terrorism” คือ “ปฏิบัติการก่อการร้าย”

ตัวอย่างที่ 12

ต้นฉบับ In defining the American response to 9/11 as a war, the Bush administration was able to use the occasion to **refine** American foreign policy and enunciate the Bush doctrine: henceforth, the United States will engage in "anticipatory self-defense" and "preemptive deterrence" in order to combat the evils of terrorism. (p. 24)

ฉบับแปล ในการนิยามการตอบโต้เหตุการณ์ 11 กันยายนของสหรัฐอเมริกาว่า เป็นการก่อสงคราม รัฐบาลบุชสามารถใช้โอกาสนี้**ปรับ**นโยบายต่างประเทศของตนและแถลงกฎเหล็กบุชกล่าวคือ ตั้งแต่นี้ต่อไปสหรัฐอเมริกาจะดำเนินนโยบาย “ป้องกันตนเองก่อน” และ “ช่วงชิงการยับยั้งการโจมตีจากศัตรูก่อน” เพื่อต่อสู้กับปีศาจการก่อการร้าย (น. 49)

ประโยคในตัวอย่างที่ 12 มีคำว่า “refine” ปรากฏร่วมกับคำว่า “American foreign policy” ผู้แปลได้เลือกคำแปลของคำว่า “refine” ที่นิยมใช้คู่กับคำว่า “policy” หรือ “นโยบาย” ไม่ว่าจะเป็นนโยบายในด้านใดหรือเป็นของชาติใดก็ตาม นั่นคือคำว่า “ปรับ”

2.1.1.3 อุปมาและอุปลักษณ์ (metaphors and similes)

อุปมาคือ การนำเอาสิ่งสองสิ่งซึ่งโดยแท้จริงแล้วแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงมาเปรียบเทียบกัน ในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังนึกเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การอุปมานี้จะมีการใช้คำว่า เหมือน ดุจ ดัง เช่น as, like, as if เพื่อบอกถึงการเปรียบเทียบ ส่วนอุปลักษณ์คือ การระบุลักษณะสิ่งหนึ่งโดยการใช้อีกสิ่งหนึ่งมาเทียบเคียง อุปลักษณ์เป็นการอุปมาเปรียบเทียบเป็นนัยๆ โดยไม่ต้องมีการใช้คำว่า เหมือน ดุจ as, like และคำอื่นๆ เพื่อแสดงการเปรียบเทียบ ผู้อ่านหรือผู้ฟังต้องนึกภาพเปรียบเทียบเอง (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2548 น. 167 และ 171) โฉวาททั้ง 2 แบบจึงมี

จุดมุ่งหมายเดียวกันคือ การใช้ภาษาเปรียบเทียบที่ทำให้ผู้อ่านงานแปลเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การแปลโวหารทั้ง 2 แบบเป็นไปตามจุดมุ่งหมายเดิมของผู้เขียน ผู้แปลจึงเลือกวิธีแปลที่สามารถถ่ายทอดความหมายเปรียบเทียบของต้นฉบับได้ดีที่สุดและทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจน เช่นการเลือกตีความหมายของโวหารในต้นฉบับ แล้วเลือกโวหารอุปมาหรืออุปลักษณะในภาษาฉบับแปลที่ใช้แทนความหมายเดียวกัน รวมทั้งทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 13

ต้นฉบับ Whatever its flaws, it is the carrier of the deep human aspiration for peace. (p. 18)

ฉบับแปล ไม่ว่าจะองค์การสหประชาชาติจะมัวหมองไปด้วยรอยมลทินใดๆ **องค์การนี้จะเป็นดังพิราบขาวที่จะนำพามนุษยชาติไปสู่สันติภาพ** (น. 44)

ประโยคในตัวอย่างที่ 13 “it” อ้างถึง “องค์การสหประชาชาติ” โดยผู้เขียนเปรียบ “องค์การสหประชาชาติ” เป็น “the carrier of the deep human aspiration for peace” หรือเป็นสื่อที่จะพามนุษยชาติไปสู่สันติภาพ ผู้แปลไม่ใช้วิธีการแปลแบบตรงตัวเนื่องจากเห็นว่า จะทำให้ภาษาฉบับแปลขาดความสละสลวยและไม่เป็นธรรมชาติถึงแม้ว่าจะสื่อความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ แต่ผู้แปลเลือกคำอุปมาว่า “พิราบขาวที่จะนำพามนุษยชาติไปสู่สันติภาพ” ในภาษาฉบับแปลเนื่องจากเห็นว่า เป็นคำอุปมาที่ใช้แทนความหมายเดียวกันรวมทั้งยังให้ความงดงามทางภาษาด้วย

ตัวอย่างที่ 14

ต้นฉบับ He has been sculpted from the spare rib of a world laid to waste by America's foreign policy: its gunboat diplomacy, its nuclear arsenal, its vulgarly stated policy of "full spectrum dominance," its chilling disregard for non-American lives, its barbarous military interventions, its support for despotic and dictatorial regimes, its merciless economic agenda that has munched through the economies of poor countries like a cloud of locusts (p. 26)

ฉบับแปล ร่างของเขาถูกสลักขึ้นจากเศษซากกระดูกที่เหลือทิ้งจากนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาทั้งนโยบายการทูตในเชิงรบ แสนยานุภาพด้านอาวุธนิวเคลียร์ นโยบายอันเลวทรามต่ำช้าใน “การแผ่อิทธิพลครอบงำไปทั่วทุกสารทิศ” การมองข้ามชีวิตที่ไม่ใช่ชาวอเมริกันอย่างเยิ่นช้า การแทรกแซงทางทหารอย่างโหดเหี้ยมป่าเถื่อน การสนับสนุนระบอบการปกครองแบบกดขี่และเผด็จการ การดำเนินนโยบาย

เศรษฐกิจแบบไร้ซึ่งความเมตตาปราณีที่ย่ำเคี้ยวเศรษฐกิจของประเทศยากจน
เหมือนฝูงแร้งที่จิกกินเหยื่อของตน (น. 51)

locusts เป็นสัตว์ที่ระบอบอยู่ในพระธรรมวินัยที่ว่า ในวันพิพากษาครั้งสุดท้ายจะมีฝูง ต๊กแตนบินเข้าปกคลุมแผ่นดินโลกและทำร้ายคนที่ไม่อยู่ในศีลธรรม (เจริญ วรรณะสิน, 2544, น. 294) ผู้แปลเลือกที่จะไม่แปลตรงตัวว่า ฝูงต๊กแตน แต่จะแปลด้วยอุปมาโวหารในภาษาไทย ที่เทียบเคียงได้ เนื่องจากเห็นว่า การแปลแบบ ตรงตัวว่า “ฝูงต๊กแตน” จะทำให้ผู้อ่านที่ไม่ทราบประวัติ ความเป็นมาในพระธรรมวินัยไม่เข้าใจความหมาย และหากเลือกแปลแบบตรงตัวว่า “เหมือนฝูง ต๊กแตนที่จิกกินเหยื่อของตน” แล้วทำหมายเหตุเล่าประวัติความเป็นมาให้ผู้อ่านทราบ ผู้แปลเห็นว่า อุปมาโวหารดังกล่าวไม่เป็นโวหารที่ใช้กันในภาษาไทย เนื่องจากในภาษาไทยจะไม่นำฝูงต๊กแตน มาเปรียบเทียบกับความหมายดังกล่าว ผู้อ่านจึงไม่ได้อารมณ์ความรู้สึกเหมือนกับต้นฉบับ ผู้แปลจึง เลือกแปลด้วยอุปมาโวหารในภาษาไทยที่เทียบเคียงว่า “เหมือนฝูงแร้งที่จิกกินเหยื่อของตน”

ตัวอย่างที่ 15

ต้นฉบับ He divided the world starkly into good and evil, vowing to lead the forces of light to triumph over the forces of darkness. (p. 23)

ฉบับแปล เขาแบ่งโลกออกเป็นด้านมืดกับด้านสว่างอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาดโดยให้ สัตย์ปฏิญาณว่า จะนำกองกำลังแห่งแสงสว่างเข้ากวาดล้างกองกำลังแห่ง อำนาจมืด (น. 48)

“the forces of light” และ “the forces of darkness” เป็นข้อความเชิงเปรียบเทียบ อุปลักษณะคือ การระบุลักษณะสิ่งหนึ่ง โดยการใช้อีกสิ่งหนึ่งมาเทียบเคียง โดยไม่ต้องใช้คำว่า เหมือน ดูจ as, like และคำอื่นๆ เพื่อแสดงการเปรียบเทียบ (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2548, น. 171) นอกจากนี้ ยังเป็นการเปรียบเทียบตามหลักสากลกล่าวคือ เป็นที่เข้าใจได้ทั่วยุโรปทุกชาติทุกภาษา ในภาษาไทยก็มีการใช้คำเปรียบดังกล่าวเช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้แปลจึงสามารถแปลได้อย่างตรงไปตรงมาแบบคำต่อคำ

2.1.2 ปัญหาการแปลข้ามวัฒนธรรม

ปัญหาหนักที่สุดปัญหาหนึ่งสำหรับผู้แปล คือ การแปลสิ่งที่ไม่ปรากฏหรือไม่เป็นที่รู้จัก ในวัฒนธรรมของภาษาแปล เนื่องจากเมื่อวัตถุสิ่งของหรือกิจกรรมใดๆ ไม่เป็นที่รู้จักหรือไม่เคยมี ปรากฏในวัฒนธรรมของภาษารับสารใด ก็มักจะไม่มีคำหรือวลีที่ใช้แสดงความหมายนั้นในภาษานั้นๆ Beekman และ Callow (1974 : 194-198) เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าวสำหรับผู้แปล 3 ทาง คือ 1) การใช้คำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ 2) การใช้คำยืม และ 3) การใช้การแทนที่ด้วย

สิ่งที่ปรากฏในวัฒนธรรมของภาษาแปล การเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมนั้นควรพิจารณาดูบริบทของสิ่งที่จะแปล สำหรับสิ่งที่ปรากฏในงานแปลหนังสือวิจารณ์การเมืองระหว่างประเทศนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงและมีการกล่าวอ้างถึงในเชิงวิชาการซึ่งจะต้องสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างชัดเจน ดังนั้น การแปลผิด การแปลไม่ได้ความหมาย หรือการแปลที่ให้ความหมายคลุมเครือจึงไม่ควรเกิดขึ้นเลยในงานแปลดังกล่าว ดังนั้น ผู้แปลจึงควรใช้วิธีการใช้คำยืมและเติมคำบอกประเภทอย่างกว้างๆ หรืออาจจะอธิบายขยายความเพิ่มเติม การอธิบายขยายความนี้จะเป็นส่วนที่ช่วยสื่อความหมายที่ถูกต้อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 16

ต้นฉบับ From the Puritans in colonial America, to the abolitionists and the missionaries of the 1800s, and the Moral Majority and the Christian Coalition of the 1980s, religion has been a potent political instrument in American domestic and foreign affairs. (p. 31)

ฉบับแปล ตั้งแต่สมัยกลุ่มเพียวริตันส์ (ลัทธิความเชื่อของผู้เคร่งศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ที่เรียกตนเองว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ซึ่งแสดงออกโดยการใช้ชีวิตที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและศาสนาอย่างเคร่งครัด) ในยุคล่าอาณานิคมจนถึงยุคเลิทาสและยุคเผยแพร่ศาสนาในศตวรรษที่ 18 รวมทั้งยุคแห่งการประสานความร่วมมือระหว่างชาวคริสเตียนและลัทธิธรรมส่วนใหญ่ในทศวรรษ 1980 ศาสนาเป็นเครื่องมือทางการเมืองสำคัญทั้งในกิจการต่างประเทศและภายในประเทศของสหรัฐอเมริกา (น. 57)

ตัวอย่างที่ 17

ต้นฉบับ If we consider that confronting the fundamentalism of bin Laden is the fundamentalism of Hasidism in Israel and the fundamentalism of the Christian right in the United States, and that these strands of religious zeal are replicated throughout these societies in secular displays of patriotism and militarism, it is not easy to be optimistic. (p. 34)

ฉบับแปล หากเราคิดว่าการเผชิญหน้ากับลัทธิเคร่งศาสนาตามความเชื่อดั้งเดิมของบินลาเดน คือ การเผชิญหน้ากับลัทธิเคร่งศาสนาตามความเชื่อดั้งเดิมของพวกฮาซิดิม (Hasidism) ในอิสราเอล และลัทธิเคร่งศาสนาตามความเชื่อดั้งเดิมของชาวคริสเตียนฝ่ายขวาในสหรัฐอเมริกาและคิดว่า ฤทธาณภาพของพลังศรัทธาในศาสนา กำลัง

แผ่ปกคลุมไปทั่วสังคมเหล่านี้ในรูปของการแสดงความรักชาติและการสู้รบบนแผ่นดินโลกมนุษย์แล้ว การมองเหตุการณ์เหล่านี้ในแง่ดีจึงไม่ใช่เรื่องง่ายเลย (น. 60)

*** พวกที่ซื่อสัตย์ต่อพันธสัญญาที่ได้กระทำไว้กับพระเจ้าที่รวมตัวกันเป็นขบวนการเพื่อกระทำกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อทราบว่ามีผู้จะมาทำลายความซื่อสัตย์ต่อพันธสัญญากับพระเจ้า**

2.1.3 ปัญหาการแปลคำราชาศัพท์

การใช้คำขึ้นอยู่กับผู้ฟังหรือผู้ที่ถูกเอ่ยถึงเป็นผู้ใดและคำก็จะเปลี่ยนไปตามนั้น ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญสำหรับภาษาหลายภาษา โดยเฉพาะในภาษาไทยมีคำศัพท์พิเศษที่เรียกว่าราชาศัพท์ (royal words) ซึ่งเป็นคำพิเศษเฉพาะที่คนธรรมดาใช้กับเจ้ากับนาย การใช้คำราชาศัพท์นี้ยังต้องแบ่งแยกย่อยไปตามชั้น ตามยศของเจ้านายด้วย การใช้คำขึ้นต้น สรรพนามระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง คำนาม คำกริยา ก็ใช้แตกต่างกันไปตามลำดับชั้น (สุพรรณิ ปันมณี, 2548, น.214) งานเขียนส่วนที่นำมาแปลนี้มีการกล่าวถึง พระเจ้า (God) สิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงสุดของศาสนา 3 ศาสนาคือ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาฮินดู รวมทั้งมีการกล่าวถึงพระเยซูคริสต์ และมุฮัมมัด ซึ่งเป็นศาสดาของศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามตามลำดับ ในภาษาไทยกำหนดให้ใช้คำราชาศัพท์กับบุคคลที่มีฐานะดังกล่าว ดังนั้น คำที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวในบทแปลทั้งคำขึ้นต้น คำสรรพนาม คำนาม คำกริยาจึงต้องปรับให้เป็นคำราชาศัพท์ที่เหมาะสม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 18

ต้นฉบับ	For millions of evangelical Christian believers across America, for example, the return of the Jews to Palestine and the establishment of the state of Israel in 1948 marked the beginning of the last generation on earth before Jesus comes again and the world is destroyed at the hands of an angry God. (p. 28)
ฉบับแปล	ตัวอย่างเช่น สำหรับคริสตศาสนิกชนในกลุ่มธรรมอักษรมินิม (กลุ่มโปรเตสแตนต์) ที่เชื่อในทุกตัวอักษรในพระคัมภีร์ไบเบิล) จำนวนหลายล้านคนทั่วสหรัฐอเมริกาแล้ว การหวนคืนสู่ดินแดนปาเลสไตน์ของชาวยิวและการสถาปนารัฐอิสราเอลขึ้นในปี ค.ศ. 1948 เป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงการเริ่มต้นของชนรุ่นสุดท้ายบนพื้นพิภพ ก่อนที่พระเยซูจะเสด็จลงสู่โลกมนุษย์อีกครั้งและโลกมนุษย์จะดับสลายลงด้วย พระหัตถ์ ของพระเจ้าที่ทรงพิโรธ (น. 54)

ตัวอย่างที่ 19

ต้นฉบับ	At the end of the seven years, Jesus will return a second time and establish a thousand-year reign of peace. (p. 29)
ฉบับแปล	ในช่วงสุดท้ายของปีที่ 7 พระเยซูจะ เสด็จกลับ สู่โลกมนุษย์เป็นครั้งที่ 2 และจะ ทรงสถาปนาระบอบการปกครอง แห่งสันติภาพกินระยะเวลายาวนาน 1 พันปี (น. 56)

2.1.4 ปัญหาการแปลคำศัพท์เฉพาะด้าน

ในการแปลคำศัพท์เฉพาะด้าน ผู้แปลอาจใช้วิธีทับศัพท์โดยตรง การใช้ศัพท์บัญญัติ หรือการนำเสนอศัพท์แปลของตนเอง อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญในการแปลคำศัพท์เฉพาะด้านคือ การถ่ายทอดความหมายของคำดังกล่าวให้ผู้อ่านเข้าใจ ทั้งนี้เพราะผู้อ่านอาจไม่คุ้นเคยกับคำศัพท์ดังกล่าว ดังนั้น ในการแปลคำศัพท์เฉพาะด้านบางคำ นอกจากผู้แปลจะใช้ศัพท์บัญญัติหรือการทับศัพท์แล้ว ผู้แปลอาจเติมข้อความหรือคำอธิบายลงในตัวบทเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 20

ต้นฉบับ	Religious fundamentalism has always played an important role in American politics. (p. 31)
ฉบับแปล	ลัทธิเคร่งศาสนาตามความเชื่อดั้งเดิม มีบทบาทสำคัญต่อการเมืองของสหรัฐอเมริกาเสมอมา (น. 57)

คำว่า “fundamentalism” มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ศัพท์บัญญัติไว้ เช่น วิทยากร เชียงกุลให้ศัพท์บัญญัติว่า “ขบวนการซึ่งมุ่งกลับไปหาหลักความเชื่อขั้นพื้นฐานดั้งเดิม” (วิทยากร เชียงกุล, 2547, น. 108) หรือ ม.ร.ว. พุทธิสถาน ชุมพล ให้ศัพท์บัญญัติว่า “พวกนิยมความยึดมั่นถือมั่น (เมื่อใช้ร่วมกับคำว่า religious จะหมายถึง ขบวนการอนุรักษ์นิยมทางศาสนาที่เน้นการย้อนไปให้ความสำคัญกับพระคัมภีร์หรือคำสอนดั้งเดิม)” (ม.ร.ว. พุทธิสถาน ชุมพล, 2550, น.118) จะเห็นได้ว่า ไม่มีศัพท์บัญญัติเดียวที่ใช้ร่วมกันระหว่างนักวิชาการทั้ง 2 ท่าน แต่ทั้ง 2 ท่านต่างมีแนวคิดที่ตรงกันว่า “fundamentalism” เป็นพวกที่ยึดหลักหรือให้ความสำคัญกับความเชื่อดั้งเดิม และเนื่องจากผู้แปลเห็นว่า ศัพท์บัญญัติของนักวิชาการทั้ง 2 ท่านนั้นยาวเกินไป ผู้แปลจึงคิดคำศัพท์ขึ้นใหม่ที่สั้น กระชับมากขึ้น และครอบคลุมแนวความคิดร่วมกันของนักวิชาการทั้ง 2 ท่าน ว่า “ลัทธิเคร่งศาสนาตามความเชื่อดั้งเดิม”

ตัวอย่างที่ 21

ต้นฉบับ For millions of **evangelical** Christian believers across America, for example, the return of the Jews to Palestine and the establishment of the state of Israel in 1948 marked the beginning of the last generation on earth before Jesus comes again and the world is destroyed at the hands of an angry God. (p. 28)

ฉบับแปล ตัวอย่างเช่น สำหรับคริสต์ศาสนิกชนใน**กลุ่มธรรมอักษรนิยม (กลุ่มโปรเตสแตนต์ที่เชื่อในการตีความตามตัวอักษรในพระคัมภีร์ไบเบิล)** จำนวนหลายล้านคนทั่วสหรัฐอเมริกาแล้ว การหวนคืนสู่ดินแดนปาเลสไตน์ของชาวยิวและการสถาปนารัฐอิสราเอลขึ้นในปี ค.ศ. 1948 เป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงการเริ่มต้นของชนรุ่นสุดท้ายบนพื้นพิภพก่อนที่พระเยซูจะเสด็จลงสู่โลกมนุษย์อีกครั้งและโลกมนุษย์จะดับสลายลงด้วยพระหัตถ์ของพระเจ้าที่ทรงพิโรธ (น. 54)

คำว่า “evangelical” เป็นคำศัพท์เฉพาะทางคริสต์ศาสนาแปลว่า “**กลุ่มธรรมอักษรนิยม**” หมายถึง กลุ่มโปรเตสแตนต์ที่เชื่อในทุกตัวอักษรในพระคัมภีร์ไบเบิล ผู้แปลได้เติมคำอธิบายลงไปในตัวบทด้วยเพื่อทำให้ความหมายที่คำนั้นอ้างอิงถึงชัดเจนขึ้น

2.1.5 ปัญหาการแปลสำนวน (Idioms)

สำนวนหมายถึง ถ้อยคำหรือข้อความที่มีความหมายไม่ตรงตามตัว หรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น. 1187) เมื่อสำนวนมีความหมายผิดแปลกไปจากความหมายตามคำ ดังนั้นในการแปลแบบคำต่อคำจะไม่สื่อความหมาย หรือสื่อความหมายผิดพลาดไป ผู้แปลจึงใช้วิธีการตีความแล้วเลือกใช้สำนวนในภาษาฉบับแปลที่ให้ ความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 22

ต้นฉบับ But with the highly militarized foreign policy formation of the Bush administration, **to say nothing about** the general crisis of the world situation, we have been shocked to discover that here history is again, and it has been its lack of preparedness for this that constitutes a major part of the world's predicament. (p. 19)

ฉบับแปล แต่ด้วยการกำหนดนโยบายต่างประเทศที่นำโดยการทหารอย่างเข้มข้นของรัฐบาลบุช**ประกอบกับ**วิกฤตการณ์สถานการณ์โลกที่เกิดขึ้นทั่วทุกหย่อมหญ้า เราจึงต้องตะลึงงันเมื่อพบว่า ประวัติศาสตร์แห่งอำนาจนิยมกลับอุบัติขึ้นอีกครั้ง และเนื่องจากขาดการเตรียมการรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวจึงทำให้สภาวะคับขันครั้งรุนแรงครั้งหนึ่งบนโลกบังเกิดขึ้น (น. 44)

“to say nothing about” เป็นสำนวนในภาษาอังกฤษซึ่งมีความหมายว่า “รวมทั้ง” หรือ “ประกอบกับ” หากแปลตรงตัวว่า “ยังไม่กล่าวถึง...” จะทำให้ความหมายในภาษาฉบับแปลกำกวม ผู้แปลจึงไม่แปลแบบตรงตัวแต่จะเลือกแปลตามความหมายที่แท้จริงว่า “ประกอบกับ”

ตัวอย่างที่ 23

ต้นฉบับ “Coming out of this tradition, and understanding that in a globalizing world networks can be as powerful as nations, Osama bin Laden has been building his army and his tactics for decades with an absolutism that only elevating war to the realm of the holy can instill.” (p. 33)

ฉบับแปล “เนื่องจากไอซามา บินลาเดนคือ **ผลผลิตของจารีตประเพณี**และมีความเข้าใจว่าในยุคโลกาภิวัตน์การสร้างเครือข่ายมีพลังอำนาจเทียบเท่ากับประเทศหลายๆ ประเทศ ดังนั้น เขาจึงได้สั่งสมกองกำลังและวางกลยุทธ์เป็นเวลานานหลายทศวรรษโดยอาศัยลัทธิเผด็จการที่สั่งสอนให้ยกระดับสงครามให้อยู่ในพรมแดนแห่งความศักดิ์สิทธิ์” (น. 60)

“Coming out of” เป็นสำนวน ซึ่งหากแปลแบบตรงตัวว่า “มาจากจารีตประเพณี” จะทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ ผู้แปลจึงไม่แปลแบบตรงตัวแต่จะเลือกแปลตามความหมายที่แท้จริงว่า “ผลผลิตของจารีตประเพณี”

ตัวอย่างที่ 24

ต้นฉบับ “In Israel, religious fundamentalists **have a lock on** the conservative Likud Party and have actively participated in most of the governing coalitions, whether led by Likud or the more liberal Labor Party.” (p. 31)

ฉบับแปล “ในอิสราเอลพวกเคร่งศาสนาตามความเชื่อดั้งเดิม**มีอิทธิพลต่อ**พรรคอนุรักษนิยมลึกลับเท่านั้นและมีส่วนร่วมแบบเชิงรุกในรัฐบาลผสมส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะนำโดยพรรคลึกลับหรือพรรคแรงงานหัวเสรีนิยมกว่า” (น. 58)

“lock” หมายถึง “ถูกล็อก” แต่เมื่อรวมเข้ากับคำว่า “have” และ “on” จะกลายเป็นจำนวนที่มีความหมายพิเศษแตกต่างไปจากความหมายพื้นฐานของคำที่นำมารวมกัน ผู้แปลจึงไม่แปลแบบตรงตัวแต่จะเลือกแปลตามความหมายของจำนวนที่แท้จริงว่า “มีอิทธิพลต่อ”

2.2 ปัญหาระดับไวยากรณ์และโครงสร้าง

ความมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดในการปรับระดับไวยากรณ์และโครงสร้างของภาษา คือ เพื่อให้ลักษณะภาษาที่ใช้ในบทแปลเหมาะสมกับบริบท และมีลักษณะที่ไม่ขัดกับธรรมชาติของภาษาดั้งเดิม ซึ่งผู้แปลได้สรุปถึงปัญหาในระดับไวยากรณ์และโครงสร้างออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางที่ผู้แปลใช้แก้ไขปัญหาดังกล่าว (การแบ่งกลุ่มปัญหาระดับไวยากรณ์และโครงสร้างยึดหลักเกณฑ์การแบ่งกลุ่มตามที่ระบุในหนังสือ “หลักการแปล” ของ อ. ศัญฉวี สายบัว) ดังนี้

2.2.1 ปัญหาระดับโครงสร้างของคำ

2.2.1.1 การแปลคำกริยาในกาลต่างๆ (Tense)

ในภาษาอังกฤษมีการเปลี่ยนรูปคำกริยาด้วยการเติมหน่วยเสียงหรือหน่วยคำพิเศษเพื่อบอกความหมายเพิ่มเติมในด้านกาล (Tense) โดยอาจมีหรือไม่มีคำบอกกาลเวลากำกับอยู่ในขณะที่ภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนรูปคำกริยาหรือเติมหน่วยคำแบบภาษาอังกฤษ (ศัญฉวี สายบัว, 2550, น. 71) ดังนั้น เมื่อผู้แปลถ่ายทอดความหมายของคำในต้นฉบับเป็นคำในภาษาดั้งเดิม ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดเป็นภาษาไทยให้เหมาะสมและถูกต้องกับไวยากรณ์ของภาษาดั้งเดิม และสื่อความหมายได้เทียบเคียงกับต้นฉบับ เช่น เติมคำขยายกริยาเข้าไปในประโยค แม้ในประโยคภาษาอังกฤษจะไม่มีก็ตาม เพื่อให้รักษาความหมายในแง่กาลเวลาในภาษาอังกฤษไว้ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 25

ต้นฉบับ	Defining the events as crimes against humanity would have relegated Osama bin Laden and al-Qaeda to the status of common criminals and mass murderers, and it would have generated a human rights and humanitarian context for both American and international reactions. This would have enabled the Americans certainly to conduct military reprisals but it would have also allowed for a more comprehensive exploration of some of the underlying social and human rights issues involved. (p. 23)
---------	--

ฉบับแปล การนิยามเหตุการณ์ต่างๆ ว่าเป็นการก่ออาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติจะ **ยึดเหยียด**ให้โศขามา บินลาเดน และกลุ่มอัลเกดาอยู่ในฐานะอาชญากร สาธารณะและฆาตกรสังหารหมู่ **รวมทั้งจะทำให้**ปฏิกริยาตอบโต้ของ สหรัฐอเมริกาและนานาชาติประเทศอยู่ภายใต้บริบทแห่งมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชน ปราบฏกรรมดังกล่าว**จะทำให้**สหรัฐอเมริกาสามารถดำเนินการตอบโต้ทางทหารได้อย่างปราศจากข้อกังขา แต่ขณะเดียวกันก็จะ**นำไปสู่**การตรวจสอบประเด็นทางด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องและด้านสังคมที่สำคัญอย่างกว้างขวางมากขึ้น (น. 48)

คำกริยาที่อยู่ในข้อความในตัวอย่างที่ 25 อยู่ในรูป would have + past participle ซึ่งมาจากโครงสร้างประโยคเงื่อนไขที่ไม่เป็นจริง (Unreal conditionals) If subject + past perfect , subject + would + past participle. หมายความว่า หากเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นในอดีต (แต่เหตุการณ์นั้นไม่ได้เกิดขึ้นจริง) อีกเหตุการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้น และข้อความ “Defining the events as crimes against humanity” ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง หากอยู่ในโครงสร้างประโยคเงื่อนไขจะได้ว่า “If the events had been defined as crimes against humanity, it would have relegated Osama bin Laden..” ดังนั้น ผู้แปลจึงเติมคำว่า “จะ” ไว้หน้าคำกริยาทุกตัวในข้อความในตัวอย่างที่ 25 เพื่อบอกความหมายว่า เหตุการณ์เหล่านี้เป็นการกล่าวในเชิงสมมุติ เพราะหากไม่มีคำว่า “จะ” แล้วจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นแล้ว

2.2.1.2 การแปลคำนามที่แสดงพหูพจน์

ในภาษาอังกฤษมีการเปลี่ยนรูปคำนามด้วยการเติมหน่วยเสียงหรือหน่วยคำพิเศษ เพื่อบอกความหมายเพิ่มเติมในด้านพจน์ (number) เช่น ในภาษาอังกฤษ คำ boy หมายถึง เด็กผู้ชายจำนวน 1 คน การเติมหน่วยเสียงพิเศษซึ่งแสดงโดย s เข้าไปข้างท้ายจะมีความหมายเพิ่มขึ้นเป็น “เด็กผู้ชายหลายๆ คน” คือ “boys” ในขณะที่ภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนรูปหรือเติมหน่วยคำ แต่ใช้คำบอกจำนวนและลักษณะนามมาขยายข้างหลังนามนั้นแทน ดังนั้น เมื่อผู้แปลถ่ายทอดความหมายของคำในต้นฉบับเป็นคำในภาษาฉบับแปล ผู้แปลจึงพิจารณาเลือกเติมคำบอกจำนวนหรือลักษณะนามที่เหมาะสมในประโยค เพื่อรักษาความหมายในแง่พจน์ของภาษาอังกฤษไว้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 26

- ต้นฉบับ The United States founded the United Nations to help prevent war among the **nations**. (p. 18)
- ฉบับแปล สหรัฐอเมริกาสถาปนาองค์การสหประชาชาติขึ้นเพื่อช่วยยับยั้งการก่อสงครามระหว่าง**นานาชาติ** (น. 43)

ตัวอย่างที่ 27

- ต้นฉบับ America has emerged as an unchallenged superpower, controlling countries and **institutions** all around the world. (p. 18)
- ฉบับแปล สหรัฐอเมริกาได้สถาปนาตัวเองเป็นมหาอำนาจที่ไร้คู่ต่อกรที่คอยควบคุมบรรดานานาชาติและ**สถาบันต่างๆ** ทั่วโลก (น. 44)

2.2.1.3 การแปลคำสรรพนาม

ปัญหาหนึ่งที่ผู้แปลมักพบในการแปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษไปเป็นภาษาไทยคือการแปลคำสรรพนามเนื่องจากภาษาไทยมีสรรพนามให้เลือกใช้มากกว่าภาษาอังกฤษมาก เช่น ในภาษาอังกฤษมีคำว่า “I” แทนสรรพนามบุรุษที่ 1 เพียงคำเดียว แต่ภาษาไทยคำนี้อาจจะแปลได้ทั้ง “ฉัน ดิฉัน กระผม ข้าพเจ้า หนู” ซึ่งการเลือกใช้คำจะขึ้นอยู่กับโอกาสที่ใช้ สถานภาพทางสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

คำสรรพนาม “It” ก็มักสร้างปัญหาในการแปลเนื่องจากผู้แปลมักนิยมแปลตามความคุ้นเคยกับความหมายทางไวยากรณ์ว่า “มัน” ซึ่งที่จริงแล้วจะเห็นว่าในภาษาไทยที่พูดกันจริงๆ นั้นไม่มีใครใช้คำนี้พร่ำเพรื่อ นอกจากในบางกรณีเท่านั้น เช่น เมื่อคำว่า “it” แทนสัตว์ เป็นต้น เช่น My house is an old house. It has four bed rooms. จะเห็นว่าเราจะไม่นิยมแปลว่า “บ้านของฉันเป็นบ้านเก่า มันมี 4 ห้องนอน” แต่จะนิยมแปลว่า “บ้านของฉันเป็นบ้านเก่ามี 4 ห้องนอน” มากกว่า การละสรรพนามไว้ในฐานที่เข้าใจนี้เป็นลักษณะอีกอย่างหนึ่งที่มีในภาษาไทยแต่ไม่มีภาษาอังกฤษ (วรรณถ วิมลเฉลา, 2535, น.96) ดังนั้น ในการแปลคำสรรพนาม ผู้แปลจึงพิจารณาถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งโอกาสที่ใช้ สถานภาพทางสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง รวมทั้งความเหมาะสมของการละคำสรรพนามเนื่องจากการคงสรรพนามทุกตัวจากต้นฉบับภาษาอังกฤษนั้นจะทำให้ภาษาแปลไม่เป็นธรรมชาติ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 28

- ต้นฉบับ In the midst of this planetary turmoil, **Jesus Christ** will return from heaven and in a great "rapture," will snatch up all Christians and take them back to heaven with **him**. (p. 29)

ฉบับแปล ในระหว่างที่เกิดความวิบัติบนพื้นพิภพ พระเยซูคริสต์จะเสด็จลงมาจาก
 สรวงสวรรค์ด้วย “ความปิติ” เป็นล้นพ้น พระองค์จะพาชาวคริสเตียนทั้งหมด
 กลับสู่สรวงสวรรค์พร้อมกับ**พระองค์** (น. 55)

คำว่า “him” ในตัวอย่างที่ 28 หมายถึงพระเยซูคริสต์ซึ่งเป็นศาสดาของศาสนาคริสต์
 ในภาษาไทยกำหนดให้ใช้คำราชาศัพท์กับบุคคลที่มีฐานะดังกล่าว ดังนั้น ผู้แปลจึงใช้คำสรรพนาม
 ราชาศัพท์ว่า “พระองค์” แทนคำว่า “him”

ตัวอย่างที่ 29

ต้นฉบับ This is another reason for asserting that the United States is an empire:
 it is a continuation of history as we have known it. (p. 19)

ฉบับแปล สาเหตุประการหนึ่งที่เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า สหรัฐอเมริกาคือ จักรวรรดิคือ
 ประวัติศาสตร์อันต่อเนื่องยาวนานของสหรัฐอเมริกาซึ่งเราต่างทราบกันดี (น. 45)

ประโยคในตัวอย่างที่ 29 ผู้แปลละคำแปล “it” เนื่องจากการแปลคำสรรพนาม
 ดังกล่าวไม่เป็นที่นิยมใช้กันในภาษาไทยและยังทำให้ประโยคดูเยิ่นเย้อ รวมทั้งการละคำสรรพนาม
 ดังกล่าวก็ไม่ทำให้ความหมายของต้นฉบับขาดหายไปแต่อย่างใด

2.2.2 ปัญหาระดับโครงสร้างประโยค

การปรับโครงสร้างในระดับประโยคเป็นสิ่งจำเป็นและผู้แปลจะได้พบอยู่เสมอๆ
 หลักสำคัญในการปรับโครงสร้างในระดับประโยคคือควรจะทำต่อเมื่อโครงสร้างของประโยคใน
 ต้นฉบับไม่เป็นที่คุ้นเคยในหมู่ผู้อ่านงานแปล อันจะทำให้เกิดปัญหาในด้านไม่เข้าใจความหมาย
 ประการหนึ่งและอีกประการหนึ่งคือ การปรับควรจะทำให้ลักษณะภาษาสละสลวย อ่านแล้วรื่นหู

2.2.2.1 การปรับระเบียบวิธีเรียงคำในประโยค

การเรียงคำในประโยคนั้นบางครั้งไม่สามารถแปลได้ตามโครงสร้างของประโยค
 ต้นฉบับเนื่องจากโครงสร้างที่แตกต่างกันของภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ดังนั้นบ่อยครั้งผู้แปลจึง
 ต้องปรับระเบียบวิธีเรียงคำในประโยคให้เป็นไปตามโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาไทย เพื่อให้
 เป็นภาษาแปลที่ถูกต้อง สละสลวยและเป็นธรรมชาติ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 30

ต้นฉบับ To the degree to which it remains faithful to its founding vision and is informed by the lessons that can be gleaned from the experiences of earlier imperial powers, it will endure. (p. 21)

ฉบับแปล สหรัฐอเมริกาจะสามารถยืนหยัดอยู่ได้ยาวนานเพียงใดขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นศรัทธาต่อวิสัยทัศน์แรกๆ ของสหรัฐอเมริกาเอง และสามารถเรียนรู้บทเรียนจากประสบการณ์ของจักรวรรดิในยุคแรกๆ ได้ในระดับหนึ่ง (น. 46)

ตัวอย่างที่ 31

ต้นฉบับ The interplay between America's power—unsurpassed, militarily oriented, and unilaterally directed—and the needs of an integrating world—highly diverse, culturally conditioned, and requiring a spirit of stewardship in order to be governed effectively—is the framework in which the American empire will live out its unique destiny. (p. 20)

ฉบับแปล สิ่งที่เป็นเครื่องตัดสินว่า จักรวรรดิอเมริกันจะมีชะตากรรมเช่นไรขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจของสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นอำนาจเหนืออำนาจที่ให้ความสำคัญกับด้านการทหาร และเป็นผู้กำหนดทิศทางตามแนวทางเอกภาพนิยมกับความต้องการโลกแห่งการบูรณาการที่เต็มไปด้วยความหลากหลาย เงื่อนไขทางวัฒนธรรมและต้องการจิตวิญญาณแห่งผู้พิทักษ์เพื่อนำไปสู่การปกครองอย่างมีประสิทธิภาพ (น. 46)

ประโยคในตัวอย่างที่ 30 และ 31 เป็นโครงสร้างของประโยคที่ไม่เป็นที่คุ้นเคยของผู้อ่านงานแปล การรักษาโครงสร้างของประโยคดังกล่าวไว้ในฉบับแปลจะทำให้ผู้อ่านงานแปลไม่เข้าใจความหมายรวมทั้งทำให้ภาษาฉบับแปลขาดความสละสลวย ดังนั้น ผู้แปลจึงปรับระเบียบวิธีการเรียงคำในประโยคใหม่โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านงานแปลเข้าใจความหมายที่ครบถ้วนสมบูรณ์และทำให้ภาษาฉบับแปลเป็นธรรมชาติ อ่านแล้วรื่นหู

2.2.2.2 การเปลี่ยนวลีเป็นประโยค

วลีในภาษาอังกฤษเป็นอีกโครงสร้างหนึ่งที่มีลักษณะแตกต่างจากภาษาไทย การแปลที่รักษาโครงสร้างเดิมของต้นฉบับไว้จะทำให้ผู้อ่านฉบับแปลอ่านไม่เข้าใจ ดังนั้นผู้แปลจึงเปลี่ยนวลีในต้นฉบับให้เป็นประโยค เพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลเข้าใจความหมายและทำให้ภาษาสละสลวยและเป็นธรรมชาติ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 32

ต้นฉบับ	America at its moment of power, the world at its moment of integration. (p. 21)
ฉบับแปล	สหรัฐอเมริกาขึ้นอยู่บนช่วงเวลาแห่งอำนาจส่วนประชาคมโลกขึ้นอยู่บนช่วงเวลาแห่งการบูรณาการ (น. 46)

ตัวอย่างที่ 33

ต้นฉบับ	The war of religion is a sacred duty and thus, though in a less comprehensive form, the double crowd of the Last Judgment is prefigured in every earthly battle. (p. 28)
ฉบับแปล	แม้ว่าสงครามศาสนาจะไม่ใช่ใหญ่เทียบเท่ากับสงครามหน้าบัลลังก์พิพาทศาสนาแต่สงครามศาสนาก็เป็นภารกิจศักดิ์สิทธิ์บนพื้นพิภพ ดังนั้น 2 กลุ่มที่ถือกำเนิดขึ้นจากวันแห่งการพิพาทจะถูกลิขิตให้เข้าร่วมในสงครามที่เกิดขึ้นบนพื้นพิภพชั่ววินิจนรันดร์ (น. 54)

2.2.2.3 การปรับรูปประโยคปฏิเสธ

การปรับรูปประโยคปฏิเสธให้อยู่ในรูปประโยคบอกเล่าเป็นกลวิธีที่ผู้แปลใช้ในการทำให้บทแปลมีความเป็นธรรมชาติตรงตามลักษณะของภาษาไทยมากขึ้น เนื่องจากโครงสร้างประโยคปฏิเสธที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ดังนั้นผู้แปลจึงต้องปรับระเบียบวิธีเรียงคำในประโยคปฏิเสธที่ไม่เป็นที่คุ้นเคยของผู้อ่านงานแปลให้เป็นไปตามโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาไทย เพื่อให้เป็นภาษาแปลที่ถูกต้อง สละสลวยและเป็นธรรมชาติ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 34

ต้นฉบับ	Mary Robinson, then U.N. High Commissioner for Human Rights and now the director of the Ethical Globalization Initiative, suggested immediately after the attack that it should have been defined not as an act of terrorism but as a crime against humanity. (p. 23)
ฉบับแปล	แมรี โรบินสันซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานการสหประชาชาติข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชน (U.N. High Commissioner for Human Rights) และปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การแนวคิดริเริ่มด้านจริยธรรมสู่ความเป็นสากล (the director of the Ethical Globalization Initiative) ได้เสนอความคิดเห็นทันทีหลังเกิดเหตุการณ์โจมตีว่า เหตุการณ์ดังกล่าวไม่ควรได้รับการขนานนามว่าเป็นปฏิบัติการก่อการร้าย แต่เป็นการก่ออาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติมากกว่า (น. 48)

ตัวอย่างที่ 35

ต้นฉบับ **Not for an instant** did the president or even most Americans consider the possibility that the attack had something to do with how the United States was comporting itself in the world. (p. 23)

ฉบับแปล ประธานาธิบดีหรือแม้แต่ชาวอเมริกันส่วนใหญ่**ไม่เคยมีความคิด**แม้แต่หน่อยถึงความเป็นไปได้ว่า การโจมตีของสหรัฐอเมริกาในตะวันออกกลางมีความเกี่ยวข้องกับท่าทีของสหรัฐอเมริกาบนเวทีโลก (น. 48)

ประโยคในตัวอย่างที่ 34 และ 35 ผู้แปลเปลี่ยนโครงสร้างประโยคปฏิเสธโดยใช้รูปปฏิเสธ “ไม่+กริยา” แทนรูปปฏิเสธเดิมของต้นฉบับ เพื่อให้เป็นภาษาแปลที่ถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

2.2.2.4 การแปลประโยคกรรมวาจก (Passive voice)

เซวง จันทรเขตต์ (2528, น.73-74) กล่าวถึงประโยคกรรมวาจกว่า นิยมใช้กันมากในภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องการพูดถึงสิ่งที่ถูกกระทำมากกว่าผู้กระทำ โดยอาจเป็นเพราะผู้ถูกกระทำน่าสนใจกว่า หรือเหมาะสมกว่าการที่จะกล่าวถึงผู้กระทำ ในบางกรณีอาจไม่ทราบหรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทราบว่าใครเป็นผู้กระทำ ในการแปลประโยคเหล่านี้เป็นภาษาไทยมักจะก่อให้เกิดปัญหาเพราะในภาษาไทยไม่นิยมใช้คำว่า “ถูก+กริยา” สำหรับการกระทำที่ถือว่าเป็นสิ่งดี ดังนั้น จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปประโยคเพื่อให้ได้ประโยคที่ใช้กันในภาษาไทย โดยอาจจะใช้คำว่า “ได้รับ” แต่ผู้แปลไม่ควรถือเป็นหลักตายตัวว่า ถ้าความหมายไม่ดีให้ใช้ “ถูก” ถ้าความหมายดีให้ใช้ “ได้รับ” โดยควรเลือกใช้รูปประโยคกรรมวาจกรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับความหมายของประโยคต้นฉบับ หรือปรับให้เป็นประโยคกรรมวาจกแทน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 36

ต้นฉบับ Both America and the world, for better or for worse, will **be shaped** by how this destiny unfolds. (p. 20)

ฉบับแปล ชะตากรรมดังกล่าวจะ**เป็นสิ่งที่กำหนด**โฉมหน้าของสหรัฐอเมริกาและประชาคมโลกไม่ว่าจะเป็นเช่นไรก็ตาม (น. 46)

ประโยคในตัวอย่างที่ 36 เป็นประโยคกรรมวาจก กริยาหลักคือ “be shaped” ส่วนกรรมของกริยา คือ “Both America and the world” ผู้แปลหลีกเลี่ยงการใช้โครงสร้างประโยคกรรมวาจกในฉบับแปลเนื่องจากเป็นโครงสร้างที่ไม่นิยมใช้กันในภาษาไทย ดังนั้น ผู้แปลจึงปรับเปลี่ยน

รูปประโยคดังกล่าวเป็นประโยคกรรตุวาจกคือ นำผู้กระทำมาไว้ในตำแหน่งต้นประโยคตามที่ใช้กันในภาษาไทยทั่วไป และเพิ่มคำกริยา “เป็น” แล้วเปลี่ยนคำกริยา “กำหนด” ให้อยู่ในรูปคำนาม “สิ่งกำหนด” แทน

ตัวอย่างที่ 37

ต้นฉบับ Those acts were deliberately conceived, meticulously planned, and methodically executed by people of such deep conviction that they were willing to give their very lives to achieve the success of their mission. (p. 27)

ฉบับแปล ปฏิบัติการดังกล่าวต้องผ่านการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบมีการวางแผนอย่างรัดกุมและผ่านการบริหารจัดการอย่างแยบยลจากผู้มีจิตใจเด็ดเดี่ยว แน่วแน่ด้วยปณิธานที่ต้องการนำพาทุกชีวิตที่เกี่ยวข้องไปสู่ความสำเร็จของภารกิจที่พวกเขาเป็นผู้ลงมือกระทำ (น. 53)

ประโยคในตัวอย่างที่ 37 เป็นประโยคความรวมที่เป็นกรรตุวาจกเนื่องจากประกอบด้วยกริยาหลัก 3 คำคือ were conceived, planned, executed โดยกรรมของกริยาคือ “Those acts” ผู้แปลได้ปรับเปลี่ยนรูปประโยคดังกล่าวให้เป็นประโยคกรรตุวาจกตามโครงสร้างภาษาไทยโดยเพิ่มคำกริยา “ผ่าน” และ “มี” แล้วให้คำกริยาหลักอยู่ในรูปคำนาม ได้แก่ “การคิดไตร่ตรอง” “การวางแผน” และ “การบริหารจัดการ” ตามลำดับ

2.2.2.5 การเพิ่มและละคำในประโยค

การปรับโดยการเพิ่มและละคำในประโยคในกรณีนี้ต่างกับการเพิ่มคำอธิบายหรือการละคำที่มีความหมายซ้ำซ้อนในการปรับระดับคำ การเพิ่มและละคำในกรณีนี้เป็นการปรับที่มีสาเหตุมาจากความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษา เช่น ในการแปลรูปประโยคภาษาไทยที่อาจละประธานไว้ได้ให้เป็นประโยคภาษาอังกฤษ ผู้แปลอาจต้องเติมประธานลงไปประโยคด้วย (สัญญาวิ สายบัว, 2550, น. 75) ดังนั้น ผู้แปลจึงพิจารณาถึงความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาอังกฤษและภาษาไทยดังกล่าว โดยได้เพิ่มคำในประโยคเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะโครงสร้างภาษาไทย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 38

ต้นฉบับ God will pour out the vials of divine wrath all over the world, creating unprecedented environmental dislocation and societal havoc. (p. 29)

ฉบับแปล **พระเจ้าจะเทพเพลิงแค้นศักดิ์สิทธิ์ลงทัณฑ์พิภพ** ก่อให้เกิดความวิปริตของ
 สภาวะแวดล้อมอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนและก่อให้เกิดความวิบัติในสังคมโลก
 มนุษย์ (น. 56)

ประโยคในตัวอย่างที่ 38 ผู้แปลเติมคำว่า “เพลิง” ลงไปในประโยค เนื่องจากใน
 ต้นฉบับผู้เขียนใช้คำกริยา “เทพ” กับสิ่งที่เป็นนามธรรมคือ “wrath” หรือ “ความแค้น” แต่รูปแบบ
 การนำเสนอความคิดดังกล่าวไม่มีในภาษาไทย เนื่องจากในภาษาไทยมักจะนำสิ่งที่เป็นนามธรรม
 ไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพพจน์ที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้แปลจึงใช้การแปล
 แบบอุปลักษณ์ (metaphor) คือ การระบุลักษณะสิ่งหนึ่งโดยใช้อีกสิ่งหนึ่งมาเทียบเคียง อุปลักษณ์
 เป็นการอุปมาเปรียบเทียบเป็นนัยๆ โดยไม่ต้องมีการใช้คำว่า เหมือน ดูจ as, like และคำอื่นๆ
 เพื่อแสดงการเปรียบเทียบ ผู้อ่านหรือผู้ฟังต้องนึกภาพเปรียบเทียบเอง (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2548,
 น. 171) โดยผู้แปลได้นำ “ความแค้น” ไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่เหมาะสมกับบริบท นั่นคือ
 คำว่า “เพลิง” เนื่องจากเห็นว่า สามารถสื่อความหมายและแสดงภาพพจน์ให้เห็นอย่างชัดเจน
 รวมทั้งยังทำให้เกิดความงดงามทางภาษาด้วย

2.2.3 ปัญหาโครงสร้างในระบบข้อความ

ระบบข้อความ (discourse) หมายถึง โครงสร้างของภาษาที่สูงกว่าประโยคหรือ
 อนุประโยค ซึ่งหมายถึงหน่วยภาษาที่ใหญ่ขึ้นในระดับตัวบทหรือเนื้อเรื่อง (Stubbs, 1983, p. 1)
 หน่วยภาษาดังกล่าวมีลักษณะโครงสร้างที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 ผู้แปลจึงต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างดังกล่าวให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับโครงสร้างตามหลัก
 ไวยากรณ์ของภาษาไทย เพื่อให้ฉบับแปลสื่อความหมายได้ชัดเจน ถูกต้อง และเป็นภาษา
 ที่สละสลวย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 39

ต้นฉบับ Books and Web sites abound that interpret current events in the context
 of expectations that our generation will see the end of the world. The
 Late Great Planet Earth by Hal Lindsay was the biggest-selling book of
 the 1970s. The Left Behind series by Tim LeHaye and Jerry Jenkins was
 second only to the Harry Potter books as the biggest-sellers of the
 1990s. The ninth book in the series, Desecration, was the best-selling
 book of 2001, with 3.1 million copies sold. The tenth book, The Remnant,

was the biggest selling book of 2002, with an initial print run of 2.75 million in hard cover. (p. 29)

ฉบับแปล

หนังสือและเว็บไซต์จำนวนมากต่างตีความเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันในบริบทของความคาดหวังว่า มนุษย์ในยุคปัจจุบันจะต้องเผชิญกับวันโลกาวินาศ **ตัวอย่างเช่น** เดอะ เลต เกรต แพลนเน็ต เอิร์ท (The Late Great Planet Earth) เขียนโดย ฮาล ลินด์เซย์ เป็นหนังสือที่ขายดีที่สุดในทศวรรษ 1970 เดอะ เลฟต์ บีไฮนด์ (The Left Behind) หนังสือชุดที่แต่งโดย ทิม เลเฮย์ และเจอร์รี เจนกินส์ เป็นหนังสือที่ขายดีรองจากเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ (Harry Potter) หนังสือซึ่งขายดีที่สุดในทศวรรษ 1990 เดสเซอเครชัน (Desecration) หนังสือเล่มที่ 9 ในหนังสือชุดดังกล่าวเป็นหนังสือที่ขายดีที่สุดในปี ค.ศ. 2001 โดยมียอดขาย 3.1 ล้านเล่ม เดอะ เรมแนนต์ (The Remnant) หนังสือเล่มที่ 10 ในหนังสือชุดดังกล่าวเป็นหนังสือที่ขายดีที่สุดในปี ค.ศ. 2002 ด้วยยอดขาย 2.75 ล้านเล่ม ในการตีพิมพ์ครั้งแรกในรูปแบบของหนังสือปกหนา (น. 55)

ข้อความในตัวอย่างที่ 39 ผู้แปลได้ปรับโครงสร้างของหน่วยภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยคโดยเพิ่มคำว่า “ตัวอย่างเช่น” ในฉบับแปล เพื่อให้ลักษณะการเรียงประโยคของต้นฉบับเป็นไปตามลักษณะโครงสร้างของภาษาไทย เนื่องจากโครงสร้างการเรียงประโยคของภาษาอังกฤษที่แสดงตัวอย่างของเหตุการณ์ต่างๆ มักจะเรียงประโยคที่เป็นตัวอย่างต่อกันไปโดยไม่มีคำเชื่อมใดๆ ที่สื่อความหมายถึงการแสดงตัวอย่าง ซึ่งในภาษาไทยไม่มีโครงสร้างดังกล่าว เนื่องจากภาษาไทยต้องมีคำเชื่อมเพื่อบอกความหมายดังกล่าว

ตัวอย่างที่ 40

ต้นฉบับ

This is the critical concept in understanding why the United States needs to consider itself as a transitional empire. It will be the final empire by choice or as victim. (p. 19)

ฉบับแปล

ความคิดดังกล่าวเป็นหัวใจสำคัญในการทำความเข้าใจว่า ทำไมสหรัฐอเมริกาจึงควรมองว่า ตัวเองเป็นจักรวรรดิในช่วงเปลี่ยนผ่าน และจะเป็นจักรวรรดิสุดท้าย โดยความสมัครใจหรือโดยความจำยอม (น. 45)

ข้อความในตัวอย่างที่ 40 ผู้แปลได้ปรับโครงสร้างของหน่วยภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยค (discourse) โดยรวมประโยค 2 ประโยคในต้นฉบับให้เป็นประโยคเดียว เนื่องจาก

ประโยคแรกพูดถึงสหรัฐอเมริกาในฐานะที่เป็นจักรวรรดิในช่วงเปลี่ยนผ่าน ขณะที่ประโยคหลังพูดถึงสหรัฐอเมริกาในฐานะที่เป็นจักรวรรดิสุดท้าย ทั้ง 2 ประโยคจึงอ้างถึงสิ่งเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้ข้อความกระชับและมีความต่อเนื่องผู้แปลจึงใช้สันธาน “และ” เชื่อม 2 ประโยคเข้าด้วยกัน และละประธานในประโยคที่ 2 ในฐานะที่เข้าใจและไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

ตัวอย่างที่ 41

ต้นฉบับ	At the end of World War II, the United States established the United Nations out of self-interest. Today, the United States disregards the United Nations out of a very different notion of self-interest. (p. 18)
ฉบับแปล	ในช่วงสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สอง สหรัฐอเมริกาได้สถาปนาองค์การสหประชาชาติขึ้นโดยไม่ยึดผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง แต่ปัจจุบันสหรัฐอเมริกากลั้มองข้ามองค์การสหประชาชาติเพราะมองแต่ผลประโยชน์ของตนเอง (น. 43)

ข้อความในตัวอย่างที่ 41 เป็นตัวอย่างของการปรับโครงสร้างของหน่วยภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยคในส่วนทำนองการเขียน (Style) ที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้เขียน เนื่องจากผู้เขียนมักนำเสนอแนวความคิดในลักษณะเปรียบเทียบเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งกัน เพื่อชี้ให้เห็นสถานการณ์ที่พลิกผันเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้แปลได้ถ่ายทอดทำนองการเขียนที่แสดงความขัดแย้งดังกล่าวโดยเพิ่มคำสันธาน “แต่” และเชื่อม 2 ประโยคเข้าด้วยกัน เนื่องจากภาษาอังกฤษสามารถนำเสนอแนวความคิดในลักษณะเปรียบเทียบความแตกต่างได้ด้วยโครงสร้างที่ไม่ต้องใช้คำสันธานแสดงความขัดแย้งแต่อย่างใด

2.2.4 ปัญหาระดับเสียง

2.2.4.1 การถ่ายถอดตัวอักษร

การถ่ายถอดตัวอักษร (Transliteration) หมายถึง การนำคำในภาษาหนึ่งมาเขียนด้วยตัวอักษรของอีกภาษาหนึ่งโดยพยายามให้การเขียนในภาษาใหม่นี้ถ่ายถอด “เสียง” ของคำในภาษาเดิมให้ใกล้เคียงที่สุดเท่าที่จะทำได้ การถ่ายถอดตัวอักษรมีบทบาทในการแปลจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่งในกรณีที่ภาษาต้นฉบับมีคำที่ใช้แทนชื่อเฉพาะของสิ่งต่างๆ เช่น ชื่อคน ชื่อสถานที่ ชื่อแม่น้ำ ภูเขา หรือแม้แต่ชื่อสถาบันต่างๆ รวมทั้งเมื่อคำในภาษาต้นฉบับ มีความหมายอ้างอิงถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรม หรือนามธรรมที่ไม่มีในสังคมของภาษาฉบับแปลจึงไม่มีคำเทียบเคียงให้ เช่น คำที่ใช้เรียกต้นไม้ สัตว์ และกิจกรรมบางชนิด (สัจฉวี สายบัว, 2550, น.57) ในการถ่ายถอด

ตัวอักษรในงานเขียนที่เลือกนำมาแปลนี้จะมีทั้งการการถ่ายถอดตัวอักษรในภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับ ซึ่งผู้แปลได้ใช้หลักเกณฑ์การทับศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน ตามตารางในภาคผนวกหน้าที่ 110 - 118

ตัวอย่างที่ 42

ต้นฉบับ The word itself comes from the old French word **empire**, meaning imperial rule. (p. 10)

ฉบับแปล คำศัพท์ดังกล่าวมาจากภาษาฝรั่งเศสโบราณ **อองปรีร์** (empire) หมายถึง การปกครองแบบจักรวรรดิ (น. 35)

คำว่า “empire” ในตัวอย่างที่ 42 เป็นภาษาฝรั่งเศส ดังนั้น ผู้แปลจึงต้องทับศัพท์ตามการออกเสียงของคำในภาษาฝรั่งเศสว่า “อองปรีร์”

ตัวอย่างที่ 43

ต้นฉบับ They believe that Israel will some day soon build a replica of Solomon's temple on the Dome of the Rock, where the **al-Aqsa Mosque**—considered holy by the Muslims —currently stands. (p. 30)

ฉบับแปล พวกเขาเชื่อว่า ในไม่ช้าอิสราเอลจะสร้างวิหารของจักรพรรดิโซโลมอนจำลองขึ้นบนโดมแห่งศิลา (the Dome of the Rock) อันเป็นสถานที่ตั้งปัจจุบันของมัสยิด **อัล-อักซา** (the al-Aqsa Mosque) ซึ่งถือเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชาวมุสลิม (น. 56)

คำว่า “al-Aqsa” ในตัวอย่างที่ 43 เป็นภาษาอาหรับที่ผู้แปลทับศัพท์ตามการออกเสียงของคำที่ปรากฏในหนังสือและเอกสารต่างๆ เนื่องจากเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ประกอบกับขณะนี้ราชบัณฑิตยสถานอยู่ในระหว่างการปรับปรุงหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอาหรับเนื่องจากพบข้อบกพร่องบางประการ จึงทำให้ขณะนี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอาหรับที่ราชบัณฑิตยสถานรับรองว่า ถูกต้องสมบูรณ์